

תכנית האחיות

שם הקורס: אפידמיולוגיה יישומית

שם המרצה: ד"ר דורית רייספלד dorit.reisfeld@gmail.com

מתכונת: הרצאות פרונטאליות + תרגול בחלק מהמפגשים

מטרות הקורס:

- להבין את העקרונות האפידמיולוגיים ואת מרכיבי הגישה האפידמיולוגית
- להבין את מכלול היישומים האפשריים של האפידמיולוגיה בבריאות הציבור
- לרכוש כלים בסיסיים בקריאה ביקורתית של מאמרים בתחום האפידמיולוגי

נושאי הלימוד:

בקורס תוצג החשיבה האפידמיולוגית תוך הדגשת תהליך המחקר האפידמיולוגי על כל שלביו. במשך הקורס יוצגו דוגמאות של מספר מחקרים אפידמיולוגיים מפורסמים שממצאיהם יושמו בבריאות הציבור. כמו כן, יוצגו ההיבטים המניעתיים, תוך הדגשת מגוון גורמי הסיכון האפשריים למחלות שונות.

רשימת הנושאים העיקריים וחלק ממושגי היסוד:

- מרכיבי הגישה האפידמיולוגית (תיאורי, אנליטי, התערבותי)
- מחלות מדבקות (המשולש האפידמיולוגי הקלסי, ניטור ומניעה)
- חשיבות המניעה בבריאות הציבור
  - מניעה ראשונית ושניונית
  - אבחון מחלות וגילוי מוקדם באמצעות מבחני סריקה (screening tests)
- חשיבות גורמי סביבה במניעה של מחלות והמשקל היחסי של גורמים גנטיים לעומת גורמי סביבה בבריאות הציבור
- **יישום של מושגי יסוד כגון:** שיעור האירועות (Incidence rate), שיעור המצאות (Prevalence rate), גורם סיכון וגורם מגן (Risk factor & protective factor), תוקף (validity) ומהימנות (reliability), רגישות (sensitivity) וסגוליות (specificity), אומדן של הקשר בין החשיפה למחלה (Relative Risk & Odds Ratio), משתנים מבלבלים (confounders) והטיות אפשריות במחקרים אפידמיולוגיים (biases).

דרישות הקורס:

נוכחות בשיעורים ותרגול בבית בחלק מהמפגשים.
 בחלק מהמפגשים ייתכן שיבוצעו תרגילים להגשה. סטודנטים שיגישו תרגילים אלה יקבלו בונוס.
 מרכיבי הציון הסופי: מבחן- 100% מהציון הכולל.
 המבחן יכלול שאלות הבנה לגבי מכלול הנושאים והמושגים האפידמיולוגיים שנלמדו במהלך הקורס.

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

ביבליוגרפיה:

1. Leon Gordis, **Epidemiology**, Saunders, 2nd edition, 2000
2. J.H. Abramson, **Survey Methods in Community Medicine**, 1999.
3. ברוך מודן, **אפידמיולוגיה**, הוצאת פפירוס. מהדורה שלישית, 1998.
4. מאמרים מדעיים בתחום האפידמיולוגיה מהאינטרנט (יוצגו במהלך הקורס).